

DAN SJEĆANJA NA HRVATSKE ŽRTVE U VIROVITICI 5. LISTOPADA 1944. GODINE

Povodom pada Virovitice u partizanke ruke 5. listopada 1944. godine, članovi Udruge hrvatski domobran Virovitica i Udruge za obilježavanje grobišta ratnih i poratnih žrtava Virovitica odali su počast hrvatskim žrtvama koje se partizani tada pobili. Na gubilište hrvatskih oružnika, na Đolu, je položen vijenac i zapaljene svijeće, gdje je Vlatko Ljubičić, u ime ove dvije udruge održao prigodan govor. Vijenac je položen i pored spomenika braniteljima Virovitice na Gradskom groblju, a na Šintarnici i na Kaži su zapaljene svijeće.

IZ GOVORA VLATKA LJUBIČIĆA SJEĆANJE NA HRVATSKE ŽRTVE U VIROVITICI

Kad su partizani 5. listopada 1944. godine osvojili Viroviticu, dio zarobljenih branitelja su pobili, a dio odveli u logore. Zarobljene virovitičke oružnike su odveli iz grada i pobili u polje između Virovitice i Korije. Kasnije su rođaci i prijatelji neke od ubijenih prevezli na gradsko groblje i tamo ih pokopali.

Prema svjedočanstvu Jele Kovačić iz Korije na ovom mjestu su zakopane 24 žandara (oružnika). Ona je tada bila dijete, a sjeća se da je masovna grobnica izgledala kao trap po kojoj su djeca čeprkala štapovima. Točan broj i imena žrtava tek treba utvrditi.

Žandarmerijska brigada Banovine Hrvatske je osnovana 1939. godine. Uredba o Oružništvu Banovine Hrvatske objavljena u Narodnim novinama 7. travnja 1941. godine navodi da se osniva posebno oružništvo Banovine Hrvatske, koje je organ bana za obavljanje policijske službe, i da preuzima cjelokupnu žandarmerijsku službu. Uspostavom Nezavisne Države Hrvatske 10. travnja 1941. godine ova Uredba je poslužila kao temelj početne organizacije Hrvatskog oružništva.

Nama su poznata imena i sudbina ovih 15 virovitičkih oružnika:

1. BILIČIĆ JOSIP, r. 1904. godine u Malinu, općina Brod na Savi.
Oružnik. Partizani ga ubili 5. listopada 1944. godine kod Korije gdje su ga i zakopali. Posmrtni ostaci otkopani i sahranjeni na virovitičkom groblju 17. listopada iste godine.
2. CIMADONI ANDRIJA r. 1902. godine u Mihovljanima, u Bosni.
Oružnik. Nađen mrtav u polju kod Korije, gdje je i zakopan. Ubijen 5. listopada 1944. godine.
3. CRNKOVIĆ IVAN, r. 1909. godine u Prvči, Nova Gradiška. Oružnik.
Nađen mrtav kod Korije. Ubijen 5. listopada 1944. godine.
4. GJEREK MARIJAN, r. 1906. godine u Viru, općina Posušje *Oružnički narednik*. Poginuo 5. listopada 1944. godine u Virovitici.

5. IVEZIĆ FILIP, r. 1908. godine u Donjem Lapcu. Oružnički narednik. Poginuo u Virovitici 5. listopada 1944. godine.
6. JURAC MATO, r. 1897. godine u Ložištu na otoku Braču Oružnički narednik. Poginuo 5. listopada 1944. godine u Virovitici.
7. JURKOVIĆ NIKOLA r. 1919. godine u Kujniku, župa Oriovac. Oružnik. Ubijen 5. listopada 1944. godine. Pronađen zakopan u polju između Virovitice i Korije.
8. KOPČIĆ MATO, r. 1908. godine u Podgizadju, župa Nijemci. Oružnik. Partizani ga ubili kod Korije 5. listopada 1944. godine.
9. LOZINJAK MIJO, r. 1917. godine u Kujniku, župa Oriovac. Oružnik. Ubijen 5. listopada 1944. godine. Pronađen mrtav kod Korije gdje je bio i zakopan.
10. MOFERDINI MARKO, r. 1914. godine u Istri. Oružnik. Poginuo 5. listopada 1944. godine u Virovitici.
11. PANDURIĆ ANTUN, r. 1917. godine u Viljevcu, župa Moslavina. Oružnik. Ubijen 5. listopada 1944. godine. Nađen mrtav kod Korije. Sahranjen u Virovitici.
12. POPKOV ARSENIJA r. 1909. godine u Virovitici Pravoslavac. Oružnički narednik. Poginuo 5. listopada 1944. godine.
13. REVES FRANJO, r. 1900. godine u Podravskoj Slatini. Oružnik. Nađen mrtav kod Korije 5. listopada 1944. godine, gdje je bio i pokopan.
14. STARČEVIĆ FERDO, r. 1911. godine u Malinu, Brod na Savi. Oružnik. Nađen mrtav kod Korije za vrijeme napada partizana na Viroviticu 5. listopada 1944. godine. Sahranjen u Virovitici.
15. ŠLOPAR AUGUST, r. 1907. godine u Miholjanima. Oružnički narednik. Ubijen nakon predaje partizanima 5. listopada 1944. godine.

Počinitelji ratnih zločina u Virovitici 4. i 5. listopada 1944. godine, počinjenih u ime komunizma i antifašizma, nisu za svoje zločine kažnjavani nego nagrađivani. Nakon uspostave demokratske neovisne hrvatske prešutno su amnestirani i nastavili uživati stečene povlastice.

Prava žrtava na pravdu, u pravilu, nisu poštivana čak niti toliko da ih se dostojno pokopa. Bol mnogih obitelji i pojedinaca, koji su izgubili očeve, braću, sestre, djecu, zaštitnike, hranitelje, vjeru u pravednost i nadu budućnost još uvijek se nastoji omalovažiti kao da se radi o nevažnim sitnicama.

Različiti uznositi govori o pravednoj državi i pravednosti iz perspektive hrvatskih žrtava, iz iskustva prešućivanja i omalovažavanja, izgledaju smiješno oholi i neiskreni. Može li se od naroda koji nije u stanju niti svoje žrtve pokopati očekivati da će izgraditi vlastitu državu blagostanja?

Prije bi se moglo reći da narod koji nije u stanju vlastite žrtve pokopati nema budućnosti.

